

Výroční zpráva o činnosti Sdružení Ackermann-Gemeinde a Spirály SAG v roce 2014

Naše poslání

Posláním spolku je přispívat ke konstruktivnímu utváření Evropy. Činíme tak u vědomí staletí trvajících společných dějin Čechů a Němců. Svou prací se zasazujeme o smíření obou národů a o uchování vědomí společné kultury. Při své práci vycházíme z křesťanských zásad. Podstatným úkolem naší organizace je také charitativní činnost jako jeden ze základních postojů křesťana. Ke spolupráci však zveme nejen křesťany, ale všechny občany dobré vůle, kteří se chtějí zasazovat o mírové soužití v Evropě i ve světě.

Vážení a milí členové SAG, přátelé a příznivci!

V roce 2014 si Sdružení Ackermann-Gemeinde připomnělo 15 let od svého založení. Od počátku existence se snažíme oslovovat nejen příslušníky německé menšiny v České republice, ale i Čechy, kterým není cizí snaha o zlepšení vztahů mezi oběma národy. Rád bych proto především poděkoval členům, kteří se v uplynulých letech pravidelně scházeli na zasedání předsednictva, ale i všem dalším, kteří spolek podporovali a podporují finančně i pomocí. Při tvorbě programů pro naše mnohé akce (konference, semináře, vzdělávací duchovní cesty) byl a je vždy dáván důraz na pravdivý pohled i na bolestné stránky historie obou našich národů, vždy však s perspektivou pokání, odpuštění a snahou o vzájemné pochopení. Samozřejmostí je i výchova k evropanství při zachování své vlastní identity. Během uplynulých let se z většiny našich členů stali osobní přátelé. Jsem rád, že je naším členem i mládežnická Spirála.

Patnáctý rok existence SAG vešel v účinnost nový občanský zákoník, který se významně dotkl i našeho právního statusu. Z občanského sdružení jsme se stali spolkem. Tato zdánlivě formální změna sebou přinesla řadu povinností, zejména úpravu stanov, respektive jejich uvedení do souladu s novým zákonem, které jsme provedli v roce 2014 a budou předloženy členské schůzi 1. března 2015 ke schválení.

Rok 2014 jsme zahájili tradiční spolkovou konferencí, kterou jsme připomněli 100. výročí od vypuknutí Velké války. Rád bych zdůraznil důležitost a velkou prospěšnost naší konference pro dialog, který je i po 100 letech více jak aktuální. Konferenční víkend také doplnila členská schůze našeho spolku, která byla po dvou letech opět volební. Chci proto poděkovat starému předsednictvu a duchovnímu rádcovi za odvedenou práci. Zvláštní dík a vděčnost patří Heleně Faberové, která již nekandidovala na post místopředsedkyně, i když nadále zůstala členkou předsednictva.

Mimo níže uvedených nejvýznamnějších akcí roku 2014 jsme provozovali pražskou kancelář, která administruje námi pořádané a spolupořádané programy, stejně tak zajišťuje běžnou agendu a spolupracuje s Ackermann-Gemeinde a Sozialwerkem AG. Prostřednictvím jednatele, který kancelář vede, jsme udržovali kontakty s dalšími organizacemi a partnery, zabývajícími se rozvojem a zlepšováním česko-německých vztahů. Stejně tak jsme navazovali i kontakty nové. Z důležitých akcí roku 2014 nemohu opomenout spolupráci na organizování jazykového kurzu pro kněze, řeholní osoby a bohoslovce z Česka a Slovenska, který se koná již více jak 10 let v diecézi Bamberg a je významnou měrou financován Ackermann-Gemeinde.

Stejně jako v předchozích letech byli naši členové a příznivci informováni o činnosti SAG a Spirály prostřednictvím Informačního listu, který vydáváme 4x ročně a je také zveřejňován na webových stránkách. V závěru roku byla ve spolupráci se Sozialwerk der Ackermann-Gemeinde realizována tzv. „50 Euro- Hilfe“. Tato každoroční akce se realizuje z prostředků Spolkové republiky Německo a pomáhá sociálně slabým občanům německé národnosti v ČR. V závěru roku jsme se naplno věnovali přípravě konferencí, které pořádáme či spolupořádáme v roce 2015. Velkým úkolem do nového roku je příprava Spolkového setkání Sdružení Ackermann-Gemeinde a Ackermann-Gemeinde, které se uskuteční od 6. do 9. srpna 2015 v Českých Budějovicích.

Mgr. Daniel Herman, předseda SAG

Profil organizace

Sdružení Ackermann-Gemeinde (SAG) vzniklo v České republice na počátku roku 1999 jako občanské sdružení. Navazuje na působení jiného spolku působícího od roku 1946 nejdříve v Německé spolkové republice a později i v Československu – Ackermann Gemeinde (AG). V roce 2012 začala v rámci SAG působit Spirála Sdružení Ackermann-Gemeinde, skupina mladých do 26 let věku. SAG i Spirála SAG se hlásí k morálnímu odkazu a nejlepším tradicím Ackermann-Gemeinde.

Název Ackermann-Gemeinde je odvozen od literárního díla ze 14. století „Ackermann aus Böhmen“/„Oráč z Čech“ (česky vydalo nakladatelství Vyšehrad roku 1994), které napsal Jan ze Žatce, rodák ze západních Čech a notář Nového Města Pražského. Dílo je dialogem člověka se smrtí o životě a o smrti, o smyslu života, o bolesti.... Zakladatelé Ackermann-Gemeinde byli natolik zasaženi tímto dílem, že po něm pojmenovali své sdružení.

Sídlo SAG a Spirály a kancelář: Vyšehradská 49
CZ-128 00 Praha 2
Česká republika

Tel. +420 221 979 325

Mobil: +420 722 107 761

FAX: +420 224 910 569

E-Mail: sdruzeni@ackermann-gemeinde.cz

<http://www.ackermann-gemeinde.cz>

IČ: 69058211

DIČ: CZ69058211

Registrace spolku: Městský soud v Praze, spisová značka L 9657

Počet registrovaných členů SAG k 31. 12. 2014: 243 osob z Česka, Slovenska a Německa

Počet registrovaných členů Spirály SAG k 31. 12. 2014: 24 osob z Česka a Německa

Bankovní spojení:

Č. účtu: 513 435 1706/4000 (CZK), vedený u LBBW Bank CZ a.s., (od 15. 10. 2014 Expobank CZ, a. s.)
Vítězná 126/1, Praha 5, Česká republika

Vedení SAG pro období 2012 – 22. 2. 2014:

Předseda sdružení a statutární zástupce:	Ing. Jaromír Tališ
Místopředsedkyně sdružení:	Helena Faberová
Duchovní rádce:	P. Adrián Zemek O.Praem
Jednatel sdružení:	PhDr. Jan Heinzl

Členové předsednictva:

Ing. Jaromír Tališ, Helena Faberová, P. Mgr. Josef Hurt, Dr. theol. Petr Křížek, Ing. Hans Korbel, Mgr. Daniel Herman, P. Adrián Zemek O.Praem., Ing. Marie Smolková, Amálie Kostřížová – Spirála SAG, Martin Kastler, MdEP – spolkový předseda Ackermann-Gemeinde e. V.

Členové předsednictva Spirály:

Amálie Kostřížová – mluvčí, Alžběta Rázková – zástupkyně mluvčí, Barbora Sedláková, Terezie Sedlinská, Rebecca Kopřivová

Členové kontrolní komise:

Heidemarie Ochozková, Gunhilda Klimešová, Ing. Ralf Kohout

Vedení SAG pro období od 23. 2. 2014 – 2016:

Předseda sdružení a statutární zástupce:	Mgr. Daniel Herman
Místopředseda sdružení:	Ing. Jaromír Talíř
Duchovní rádce:	P. Dr. Martin Leitgöb, CSsR.
Jednatel sdružení:	PhDr. Jan Heinzl

Členové předsednictva:

Mgr. Daniel Herman, Ing. Jaromír Talíř, Helena Faberová, P. Dr. Martin Leitgöb, CSsR., Dr. theol. Petr Křížek, Ing. Hans Korbel, Alan Leier, Ing. Ralf Kohout, Amálie Kostřížová – Spirála SAG, Martin Kastler – spolkový předseda Ackermann-Gemeinde e. V.

Členové předsednictva Spirály:

Amálie Kostřížová

Členové kontrolní komise:

Heidemarie Ochozková, Gunthilda Klimešová, Ing. Dana Smolková

Přehled nejvýznamnějších událostí a činnosti v roce 2014

(Přehled vychází z textů přednášejících nebo z příspěvků účastníků, které byly redakčně kráceny)

Výroční konference - evropská identita po 100 letech od vypuknutí I. světové války (21. – 23. 2. 2014)

Pražská konference Ackermann-Gemeinde se zabývala hledáním evropské identity v souvislosti se 100. výročím začátku první světové války a ukázala jednu základní věc: Lidé z různých států, různých vyznání stejně jako lidé dobré vůle si přejí žít v demokratickém světě zaručujícím svobodu, toleranci a dialog. Příčinou válečného konfliktu byl vypjatý nacionalismus zdůrazňující nadřazenost jednoho národa nad druhým. Vůči tomu nebyli imunní ani mnozí křesťané v žádném z nástupnických států habsburské monarchie. To během konference připomněl jak historik **Jaroslav Šebek** z Historického ústavu AV ČR, tak **Peter Morée** z Evangelické teologické fakulty UK Praha. **Norbert Axmann** z Velvyslanectví Spolkové republiky Německo při zahájení konference připomenul především postavu kancléře Konrada Adenauera a jeho úsilí o smíření po druhé světové válce na křesťanském základě. Součástí konference byla i návštěva Rakouského kulturního fóra.

Během česko-německé mše svaté sloužené v pražském chrámu Panny Marie Sněžné zazněla z úst **Mons. Antona Otteho**, rodáka ze slezské Vidnavy, následující slova: „*Nepřátelství nekončí porážkou nepřitele, ale smířením. Tedy tím, že se z nepřitele stane přítel.*“

Nedělní závěrečné diskuse se zúčastnili: ministr zahraničí v.v. Josef Zieleniec, ministr kultury Daniel Herman, rakouský vyslanec Martin Hojni a vedoucí saského zastoupení v Praze Stefanie Rehm.

XIII. Dialog uprostřed Evropy; Česko-německá konference v Brně (11. - 13. 4. 2014)

Druhý dubnový víkend v hotelu Internacional v Brně probíhalo symposium v rámci Dialogu uprostřed Evropy, tentokrát s tématem **Lidé na okraji**. Zúčastnilo se jej nejméně 250 účastníků, především z Německa, Rakouska, Polska, Maďarska, Slovenska a Česka, zastoupeno bylo i aktéry společensko-politického života.

Stanovený program si všímal menšin a jejich kulturních projevů a přístup vlád k nim byl vnímán jako prubířský kamen fungující demokracie. Debata nakonec vždy skončila poukázáním na prohlubující se chudobu už dost nepřiměřeně velké části obyvatel většiny států EU, na bezhraniční rozdíly mezi nimi a úzkou skupinou bohaté menšiny. „**Co dnes ohrožuje menšiny a proč se většina cítí právě menšinami ohrožena?**“ „**Integrace – první krok ke skutečnému soužití kultur**“. To byla hlavní témata tohoto symposia. Avšak nakonec nejvíce času bylo věnováno romské menšině, jednak v projevech řečníků a panelistů a rovněž diskusí v plénu. Zmocněnec spolkové vlády pro otázky vysídlenců a národních menšin **Harmut Koschyk** prohlásil, že pokud se nepodaří zajistit plná a rovná práva Sintů a Romů, pak to je možno považovat za vážné selhání naplňování programů EU v integraci menšin. Právě na takovémto symposiu by bylo ovšem přínosem, kdyby se účastnila početnější romská delegace těch, kteří zažívají každodenní chudobu a boj o existenci a také lidé z okraje společnosti,

Katolické dny v bavorském Řeznu stavěly mosty mezi Němci a Čechy (28. 5. – 1. 6. 2014)

Stavět mosty s Kristem, motto, které provázelo již 99. německé katolické dny, jež se konaly 28. května až 1. června u našich bavorských sousedů, nebylo jen symbolem. Cílem pořadatele – laického Centrálního komitétu německých katolíků (ZdK), bylo pozvat do města na Dunaji katolíky z Česka a společně slavit, diskutovat, vzdělávat se, poznávat se. Záměr pořadatele byl znatelný nejen v bohatém programu s řadou česko-německých témat, ale i hojnou účastí českých biskupů, kněží, církevních organizací, dobrovolníků pomáhajících při organizaci, ale především věřících. Řezno zaplnilo na 48 tisíc účastníků slavicích Nanebevstoupení Páně, z čehož 517 jich přijelo z České republiky. O významu akce vypovídá i účast spolkového prezidenta Joachima Gaucka (který mj. navštívil i stánek Junge Aktion Ackermann-Gemeinde) a spolkové kancléřky Angely Merkelové. Účast na Katolických dnech – stejně jako v minulých letech – nabídlo členům i široké veřejnosti Sdružení Ackermann-Gemeinde. Naší nabídky využilo 37 zájemců z celého Česka. Zájezdu se účastnila i skupina studentů s pedagogy z Biskupského gymnázia v Ostravě. Více než 600 stránkový tištěný program nabídl pro každého něco: bohoslužby, diskuse, přednášky, výstavy, meditace, pouť i možnost navštívit mnoho desítek stánků prezentujících laické i oficiální katolické organizace z celého Německa a tentokrát i z Česka. O česká témata a české hosty v programu se z větší části postarala Ackermann-Gemeinde, která účastníkům v rámci Katolických dnů nabídla 8 diskusních setkání, 4 výstavy a bohoslužbu celebrouvanou světicím biskupem z Erfurtu Dr. Reinhardem Haukem a koncebrovanou královéhradeckým biskupem Dr. Janem Vokálem a Prof. Tomášem Halíkem.

Oficiálního zahájení i aktivní účastí se Katolických dnů zúčastnil i ministr kultury České republiky a předseda našeho spolku Mgr. Daniel Herman a primas český Dominik kardinál Duka. Výjimečného přijetí se v Řeznu dostalo biskupu Františku Radkovskému, zastupující v Řeznu partnerskou, plzeňskou diecézi. Dalšími předními hosty z Čech byl PhDr. Vladimír Špidla z Masarykovy demokratické akademie a Mgr. Ondřej Matějka ze spolku Antikomplex. Závěrečná nedělní bohoslužba, které se účastnilo přes 20 tis. věřících, nesla důležité poselství. V roce 2016 se 100. Katolické dny konají v Lipsku. Budou nejen jubilejní, ale díky poloze druhé saské metropole i zajisté s významnou českou a polskou účastí.

Učit se od druhých – studijní zájezd do Dolního Slezska (13. – 14. 2014)

Víkend 13. a 14. září patřil společné studijní cestě pražského německého katolického společenství, německého evangelického společenství a Sdružení Ackermann-Gemeinde. Naším cílem bylo Polsko, přesně Dolní Slezsko. Zúčastnilo se 34 zájemců, prvním cílem bylo barokní poutní místo Krzeszów (německy Grüssau). Prohlídka zahrnovala celý areál, který se skládá z kostela sv. Josefa, barokní baziliky Nanebevzetí Panny Marie a přilehlého kláštera. V mariánském kostele následovala krátká ekumenická pobožnost, kterou vedl duchovní rádce SAG P. Martin Leitgöb. Prohlídka byla zakončena návštěvou mauzolea slezských knížat z rodu Piastů. Následoval další cíl cesty, a to kostel Míru ve Svidnici (polsky Świdnica, německy Schweidnitz). Tento pozoruhodný evangelický kostel byl postaven po třicetileté válce

na území ovládaném katolickými Habsburky. Pro jeho stavbu platila velmi přísná pravidla: stavět se mohlo pouze ze dřeva, jílu a slámy a zbudován musel být během jediného roku. Nachází se zde 7 500 míst z toho 3 000 k sezení. Po prohlídce si měli účastníci možnost prohlédnout centrum města. V podvečer se celá skupina přesunula do setkávacího centra v obci Tříšť (polsky Krzyżowa, německy Kreisau). Toto bývalé venkovské sídlo rodiny von Moltke bylo místem setkávání tzv. Kreisavského kroužku (Kreisauer Kreis). Jednalo se o skupinu osob zapojenou do protinacistického odboje, složenou z příslušníků šlechty, sociálních demokratů, liberálů, katolíků i evangelíků. Jejich hlavním cílem bylo připravit novou poválečnou německou ústavu. Kreisavský kroužek byl však nacisty odhalen. Část jeho členů byla popravena a zbytek uvězněn. Po druhé Krzyżowa vstoupila do dějin v roce 1989, kdy se zde při mši smíření sešli německý kancléř Helmut Kohl a polský premiér Tadeusz Mazowiecki. Den byl zakončen společnou večeří a setkáním u číše vína, kde bylo možné se blíže seznámit i sdílet zážitky z celého dne. Další den ráno byla možnost slavit katolickou mši svatou v kapli přilehlé k centru. Dalším pokračováním studijní cesty byl Javor (polsky Jawor, německy Jauer). V tamním evangelickém kostele Míru, který je stejně jako kostel ve Svídnici památkou UNESCO byla evangelická bohoslužba s kázáním pražského faráře německého evangelického společenství Franka Leßmanna-Pfeifera. V poledne již následovala prohlídka města Jelení Hora (polsky Jelenia Góra, německy Hirschberg). Poslední zastávkou byl Jablonec nad Nisou, s kostelem sv. Anny a unikátní výstavou křížové cesty, slavného malíře a rodáka z Chrastavy Josefa von Führicha. Na uspořádání úspěšné studijní cesty se finančně podílel Česko-německý fond budoucnosti.

Z činnosti Spirály SAG:

Letní setkání Junge Aktion a Spirály v Budapešti (4. – 11. 8. 2014)

Toto léto bylo pro účastníky setkání Junge Aktion a Spirály velmi zajímavé, neboť jako mezinárodní skupina Čechů, Němců, Slováků a Maďarů se vydali do vesničky jménem Pilisszentiván, která leží 20km od hlavního města Maďarska. Vesnici obývá slovenská menšina, takže prostředí mezinárodní skupinu přijalo s otevřenou náručí. Jeden večer je navštívil slovenský starosta, který již více než polovinu svého života žije mezi svými "druhými" krajany - Maďary. Kromě humoru v maďarštině si účastníci také vyslechli příběh manželů z Bratislavy, kteří se vydali se svými malými dětmi do Maďarska, kde se usadili a začali úplně nový život či maďarsko-německé povídání postarší babičky, která je zavedla do chalupy, která byla zachována tak, jak ji před 100lety opustili němečtí přistěhovalci. Jelikož se nad "jejich" slovenskou vesnicí nacházela německá menšina, vydali se i tam - poznat směs maďarsko-německé kultury a jazyka. Budapešť – jakožto druhá – stříbrná Praha všechny nadchla natolik, že se tam v budoucnu jistě podívají znovu.

Plasto Fantasto - aneb kdo je lepší? Obři nebo Trpaslíci? (17. – 24. 8. 2014)

(vzpomínky velkých i malých na letní tábor v bavorské vesnici Haidmühle)

Představte si! Jste malá sedmiletá holčička mluvící jenom česky a vydáte se s 29 českými a 30 německými dětmi do bavorské vesnice Haidmühle. Nemluvíte ani slovo německy a máte panickou hrůzu ze seznamování. Po prvním večeru zjistíte, že se nemáte čeho bát, s německými dětmi si rozumíte pomocí horních a dolních končetin a pochyťáváte první německá slova a snažíte se je užít v praxi. Jste nadšená z toho, když řeknete "Hallo!" a pořád dokola si slovo opakujete, abyste ho náhodou přes noc nezapomněla. A vedoucí? Všichni jsou pro vás dokonalými obry – mluví německy, česky a snad všemi možnými jazyky, vždycky si umí poradit, vždycky vám utrou slzy. Zopakují vám, co byste měli a co byste opravdu neměli dělat. A samozřejmě, jako to u obrů bývá - když je rozčílíte, stávají se z nich veleobři, ze kterých máte respekt. Jako holčička intenzivně prožíváte hry na louce a v lese, bojíte se u noční hry, těšíte se na výlet do Pasova i do bazénu. Milujete obědy na dece na louce. Popadáte se za břicho, když se nějaký Němec snaží mluvit česky. Po krásných osmi dnech s vašimi staro-novými a česko-německými kamarády je čas říct si "Tschüss" a vy nasedáte do autobusu téměř se slzami v očích. A za 10 let? Jste 17letá slečna a jedete s českými a německými trpaslíky na česko-německý tábor, kde jste se stala zničehonic obrem. Máte zodpovědnost, bojíte se, když se jeden z trpaslíků poraní. Mrzí vás, když jeden trpaslík stále neposlouchá a vyrušuje, máte panickou hrůzu, že nestihnete připravit a přeložit všechny hry na louce či v lese. Milujete večery a pocit, když dětem čtete pohádku před spaním a víte, že jsou všechny spokojené a unavené. Po osmi krásných, ale vyčerpávajících, dnech sedáte do autobusu se slzami v očích a s pocitem, že jste všechno zvládli. Po návratu domů a vydatném spánku si prohlížíte fotky a celou dobu se usmíváte. I přes

množství vydané energie a času víte, že to rozhodně stálo za to! Tak co myslíte? Je lepší být obrem či trpaslíkem? Naši letošní trpaslíci se na Plastu Fantastu bavili o tom, že i když jim někdo připadá jako obr, nemusí se ho bát, protože ne vždy musí být obr hrůzostrašný.

Poděkování

Náš upřímný dík patří především Ackermann-Gemeinde e.V. a Sozialwerku der Ackermann-Gemeinde München, České biskupské konferenci a Mons. Antonu Ottemu. Dále Česko-německému fondu budoucnosti, Renovabis e.V. Freising, Konrad-Adenauer-Stiftung Praha, Rakouskému kulturnímu fóru v Praze, CK Křížek a všem drobným podporovatelům.